

گزارش

رسول کوهپایه‌زاده، وکیل دادگستری:

هجمه‌ها علیه دستگاه قضا نشانه به خطر افتادن منافع نامشروع است

رسول کوهپایه‌زاده با اشاره به روند مبارزه با فساد در قوه قضائیه گفت: در دوره جدید، این رویکرد از سطح شعار و تأکید نظری عبور کرده و به یک راهبرد عملیاتی و مستمر در دستگاه قضا تبدیل شده است. به گفته این وکیل دادگستری، برخورد هم‌زمان با مظاهر فساد، زمینه‌های فسادزا و ساختارهای معیوب که شرط لازم و کافی برای اثربخشی مبارزه با فساد از منظر حقوقی به شمار می‌رود. او افزود: در این دوره، علاوه بر رسیدگی به پرونده‌های مهم، شاهد تقویت سازوکارهای نظارتی، افزایش حساسیت درباره سلامت اداری و تأکید بر پیشگیری از وقوع فساد در دستور کار قرار گرفته است. این تغییر نگاه، نشان‌دهنده حرکت قوه قضائیه به سمت نهادینه‌سازی عدالت و سلامت قضائی است و نه صرفا برخوردهای موردی و مقطعی. کوهپایه‌زاده تأکید کرد که مبارزه واقعی با فساد فرایندی پیچیده و زمان‌بر است و نتایج آن به‌تدریج در اعتماد عمومی و اصلاح رفتارهای اداری نمایان می‌شود. اما ارزیابی کلی حاکی از آن است که قوه قضائیه در دوره اخیر با جدیت، انسجام و اتکای روشن به قانون، مسیر ترسیم‌شده در حکم انتصاب رهبر انقلاب را به صورت عملی دنبال کرده است.

این وکیل دادگستری اصلاح درون‌سازمانی و برخورد بدون تبعیض را از مؤلفه‌های اساسی مبارزه مؤثر با فساد دانست و گفت: برخورد با کارکنان متخلف دستگاه قضا و رسیدگی قاطع و شفاف به پرونده‌هایی که حتی به نزدیکان برخی مسئولان منتسب می‌شود، نشان می‌دهد دستگاه قضائی در اجرای قانون میان اشخاص و پایگاه‌ها تفاوتی قائل نیست. او ورود بدون ملاحظه به پرونده‌هایی ازجمله پرونده‌های مرتبط با فرزندان معاون اول قوه قضائیه و وابستگان حجت‌الاسلام‌والمسلمین صدیقی، یا موارد مطرح‌شده درباره بستگان برخی چهره‌های شناخته‌شده را، صرف‌نظر از نتایج نهایی قضائی، حامل پیام مهمی برای جامعه دانست؛ پیامی مبنی بر اینکه نسبت خانوادگی یا موقعیت اداری حاشیه امن ایجاد نمی‌کند و اصل پاسخ‌گویی همگانی به قانون به صورت جدی دنبال می‌شود. کوهپایه‌زاده با تأکید بر تأثیر این رویکرد بر اعتماد عمومی تصریح کرد: افکار عمومی زمانی به عدالت قضائی اطمینان پیدا می‌کند که ببیند دستگاه قضا تنها در برابر مفاسد بیرونی، بلکه در برابر خطاهای احتمالی درون خود نیز ایستادگی می‌کند و از هزینه‌های اجتماعی این برخوردها هراسی ندارد. به گفته او، پایداری قوه قضائیه در این مسیر نشانه‌ای از استقلال نهادی، بلوغ ساختاری و التزام عملی به عدالت است و استمرار این رویکرد نقش تعیین‌کننده‌ای در بازسازی سرمایه اجتماعی و تقویت اعتماد عمومی خواهد داشت. او ورود دستگاه قضا به پرونده‌های کلانسی مانند جای دبش، کرسنت و پرونده‌های مرتبط با قاجاق‌های سازمان‌یافته را در چارچوب شکستن تصور مصونیت برای صاحبان قدرت و نفوذ ارزیابی کرد و گفت: تداوم رسیدگی به این پرونده‌ها، فارغ از فشارهای رسانه‌ای، سیاسی و اقتصادی، نشان می‌دهد مبارزه با فساد در این دوره انتخابی مقطعی یا نمایشی نیست، بلکه سیاسی مستمر و مبتنی بر قانون است. کوهپایه‌زاده افزود: از منظر حقوق کیفری، صرف ورود قاطع و پیگیرانه به این پرونده‌ها اثر بازدارنده دارد و پیام روشنی به شبکه‌های فساد می‌دهد که هزینه ارتکاب جرم دیگر قابل مدیریت یا قابل فرار نیست. همچنین از منظر عدالت اجتماعی، تمرکز بر دانه‌درشت‌ها ضرورتی انکارناپذیر است، زیرا مفاسد کلان علاوه بر خسارت‌های گسترده اقتصادی، مستقیماً اعتماد عمومی و احساس برابری در برابر قانون را تضعیف می‌کند.

کوهپایه‌زاده با اشاره به تأکید رهبر معظم انقلاب در مرداد ۱۳۹۷ مبنی بر اینکه هنگام مقابله با فساد «جیع و دادهایی از گوشه و کنار بلند می‌شود»، اظهار کرد: هرگاه منافع نامشروع به خطر بیفتد، واکنش‌های سازمان‌یافته آغاز می‌شود. بروز این واکنش‌ها تنها غیرمنتظره نیست، بلکه در بسیاری موارد نشانه ورود صحیح دستگاه قضا به کانون‌های فساد است. به گفته او، فضا‌سازی رسانه‌ای، تخریب شخصیتی و ایجاد شبهه از سوی ذی‌نفعان، بخشی از مقاومت ساختارهای فساد در برابر شفافیت و پاسخ‌گویی است و پاسخ منطقی به این فشارها، استمرار بی‌وقفه در مسیر قانونی، رعایت پادستی عدالانه و بی‌اعتنایی به فشارهاست. او همچنین گفت: تجربه تاریخی نشان می‌دهد هرگاه دستگاه قضائی به عمق شبکه‌های فساد و منافع تثبیت‌شده وارد می‌شود، حملات سازمان‌یافته رسانه‌ای و سیاسی شکل می‌گیرد که هدف آن افزایش هزینه اجرای قانون و تضعیف تصمیمات قضائی است. هجمه علیه قوه قضائیه در مقاطع تشدید مبارزه با فساد بیش از آنکه نشانه ضعف دستگاه قضا باشد، بازتاب طبیعی به خطر افتادن منافع نامشروع است، اما آنچه اهمیت دارد، ایستادگی بر مدار قانون و بی‌اعتنایی به غوغاسالاری است؛ مسیری که در نهایت، هم عدالت را تثبیت می‌کند و هم مشروعیت اجتماعی دستگاه قضا را افزایش می‌دهد. این وکیل دادگستری با اشاره به سابقه و کارنامه حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه، گفت: او با سابقه طولانی در دستگاه قضائی و مواجهه با پرونده‌های سنگین فساد، نماد شجاعت، پاکدستی و استقلال قضائی است. او آنچه اهمیت دارد، رئیس فعلی قوه قضائیه در مدیریت پرونده‌های کلان، نشان‌دهنده هوشمندی و جدیت در رسیدگی قضائی است و شجاعت و صلابت او در برابر فشارهای رسانه‌ای و سیاسی موجب شده مسیر مبارزه با فساد به صورت مستمر و بدون انحراف ادامه یابد. کوهپایه‌زاده گفت: نقش حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی‌اژه‌ای در تسریع رسیدگی به پرونده‌های قدیمی، کاهش روند تبعیض‌آمیز درباره برخورد با پرونده‌ها و پیشگیری از وقوع جرم فراتر از اقدامات مقطعی کوتاه‌مدت و نمایشی، بلکه یک مدل عملی از رهبری عدالت‌محور، قانون‌مدار و شجاعانه ارائه می‌دهد؛ الگویی که برای دستگاه قضا و هم جامعه پیام روشنی دارد و آن اینکه عدالت بدون ملاحظه و با استقامت ممکن و تحقق‌پذیر خواهد بود.

علی‌اکبر ولایتی، مشاور مقام معظم رهبری در امور بین‌الملل، یکشنبه این هفته در دیدار با گریگور هاگوپیان، سفیر ارمنستان در تهران، بر مخالفت قطعی ایران با طرح موسوم به «ترامپ» در قفقاز تأکید کرد و هرگونه حضور آمریکا در مرزهای شمالی کشور را تهدیدی جدی برای امنیت ملی دانست. ولایتی طرح ترامپ را مشابه پروژه دالان زنگرور توصیف کرد و یادآور شد که ایران پیش‌تر نیز به دلیل تهدید امنیت پیرامونی و مخالفت با تغییر در مرزها، با طرح دالان زنگرور مخالفت کرده و مانع اجرای آن شده است. وی افزود که اکنون طرح ترامپ، با تغییر نام، در قالب ورود شرکت‌های آمریکایی به ارمنستان دنبال می‌شود و تجربه نشان داده است که حضور اقتصادی آمریکا در مناطق حساس، به‌تدریج به ابعاد نظامی و امنیتی گسترش می‌یابد. ولایتی با تأکید بر روابط تاریخی و ریشه‌دار ایران و ارمنستان، بر لزوم تعمیق همکاری‌ها و تقویت رایزنی‌ها در زمینه مسائل منطقه‌ای تأکید و این روابط را به‌عنوان عنصر مهم ثبات در قفقاز جنوبی معرفی کرد. سفیر ارمنستان نیز توسعه روابط تهران و ایروان را راهبردی خواند و آن را از اولویت‌های سیاست خارجی کشورش برشمرد.

در این دیدار، هر دو طرف بر اهمیت استمرار رایزنی‌ها و گسترش همکاری‌های دوجانبه در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و امنیتی تأکید کردند. مواضع ولایتی نشان می‌دهد ایران با حساسیت ویژه‌ای حضور بازیگران فرامنطقه‌ای، به‌ویژه آمریکا، در مرزهای شمالی خود را دنبال می‌کند و سیاست خارجی کشور بر حفظ ثبات و امنیت پیرامونی و جلوگیری از هرگونه تغییر در مرزها متمرکز است. این دیدار، ضمن تقویت روابط دوجانبه، نشانگر هماهنگی تهران و ایروان در مواجهه با تحولات حساس منطقه‌ای است و بر ادامه رایزنی‌های راهبردی دو کشور در زمینه مسائل قفقاز جنوبی و امنیت منطقه‌ای تأکید دارد. پیرو گفته‌های ولایتی، روبن روبینیان، نایب‌رئیس مجلس ارمنستان، روز سه‌شنبه در گفت‌وگو با خبرنگاران اعلام کرد ارمنستان در پروژه‌های زیرساختی کاملاً منافع حیاتی همسایگان خود را در نظر می‌گیرد. به گفته روبینیان، «به‌هیچ‌وجه امکان ندارد که هیچ پروژه‌ای در ارمنستان مغایر با حاکمیت ملی، تمامیت ارضی یا خارج از صلاحیت کامل این کشور باشد. ما همچنین منافع حیاتی همسایگان خود را در نظر می‌گیریم و در مورد ایران، این منافع تا حد زیادی با منافع ارمنستان همسو هستند». روبینیان افزود ارمنستان در این زمینه به‌طور مستمر با شرکای خود در تماس است و تأکید کرد که مواضع رسمی ایران از طریق وزارت امور خارجه منتقل می‌شود و ارمنستان نیز همان را مبنای قرار می‌دهد. نایب‌رئیس مجلس ارمنستان مدعی شد که پروژه ترامپ با آگاهی کامل از خطوط قرمز مشخص ایران طراحی شده است. او افزود که این فقط خط قرمز ایران نیست، بلکه پیش از هر چیز خط قرمز ارمنستان است.

آغاز عملیات اجرایی «جاده ترامپ» از سال آینده

در حالی ولایتی از مخالفت جدی ایران با طرح «مسیر ترامپ» سخن می‌گوید و نایب‌رئیس مجلس ارمنستان هم بر آن صحه می‌گذارد که هفته گذشته نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان، در سفر به برلین سند مشارکت راهبردی با آلمان را امضا کرد و از آغاز عملیات اجرایی پروژه مذکور (مسیر ترامپ) از سال آینده خبر داد. این پروژه که هدف آن ایجاد کردورری بدون مانع میان اروپا، قفقاز جنوبی و آسیای مرکزی است، با استقبال سرد معترضان داخلی مواجه شد که دولت او را به دیکتاتوری و سرکوب مخالفان متهم می‌کنند. پاشینیان اعلام کرد مذاکرات فشرده‌ای با شرکای آمریکایی برای شرایط اجرای پروژه جریان دارد و جزئیات تازه‌ای ارائه کرد. به ادعای پاشینیان، شرکت مشترک ارمنی-آمریکایی «TRIPP Company» در ارمنستان ثبت خواهد شد و مجوز توسعه زیرساخت‌های ریلی، جاده‌ای، خطوط لوله نفت و گاز و کابل‌های فبر نوری را دریافت می‌کند. مرحله عملیاتی و ساخت‌وساز پروژه از سال آینده آغاز خواهد شد و این کلان‌پروژه، به‌عنوان بخش مهمی از «کردورر میانی»، نقش استراتژیکی در اتصال منطقه‌ای و بین‌المللی ایفا خواهد کرد. گفتنی است حدود یک ماه پیش نیز نیکول پاشینیان اعلام کرده بود عملیات ساخت پروژه موسوم به «مسیر ترامپ» در نیمه دوم سال ۲۰۲۶ آغاز خواهد شد و تمامی جزئیات اجرایی تا پایان سال ۲۰۲۵ نهایی می‌شود. او تصریح کرد که هدف از این پروژه، ایجاد اتصال میان اروپا، قفقاز جنوبی و آسیای مرکزی و تضمین ارتباط بین بخش اصلی جمهوری آذربایجان و منطقه نخجوان است. مسیر ریلی پروژه در همان مسیر دوران اتحاد جماهیر شوروی عبور خواهد کرد، چراکه احداث مسیر جدید در بخش دیگر «غیرواقع‌بینانه» است. خط

«شرق» از مواضع واقدامات اخیر ارمنستان گزارش می‌دهد

مسیر ایروان، راهبرد ایران

مهدی بازکان

لوله گاز و خطوط انتقال برق نیز از بخش شمالی همین مسیر عبور خواهند کرد.

پاشینیان یادآور شد پروژه مطابق اصول مندرج در «اعلامیه واشنگتن» پیش می‌رود که شامل احترام به تمامیت ارضی، حاکمیت، صلاحیت، عمل متقابل و مصونیت مرزهاست. اعلامیه واشگتن که در هشتم آگوست امضا شد، چارچوب همکاری میان ارمنستان، ایالات متحده و طرف‌های ثالث برای اجرای پروژه اتصال «مسیر ترامپ برای صلح و شکوفایی بین‌المللی» را تعیین می‌کند. وی همچنین تأکید کرد که چنین پروژه‌هایی معمولاً با تأخیر مواجه می‌شوند، اما دولت ارمنستان در تلاش است که در نیمه نخست سال ۲۰۲۶ به توافق نهایی برسد و ساخت را در نیمه دوم همان سال آغاز کند. به ادعای پاشینیان، «مسیر ترامپ» بخشی از طرح گسترده‌تر دولت ارمنستان با عنوان «چهارراه صلح» است و هدف آن، علاوه بر اتصال منطقه‌ای، تقویت همکاری‌های اقتصادی و زیرساختی و ایجاد فرصت‌های توسعه‌پایدار در قفقاز جنوبی است. این پروژه، به سرمایه‌گذاری مشترک ارمنی-آمریکایی و تمرکز بر زیرساخت‌های ریلی، جاده‌ای، انرژی و مخابرات، به‌عنوان یکی از کلان‌پروژه‌های راهبردی منطقه‌ای ارمنستان تعریف شده است.

یک سفر معنادار

در این بین، اوایل آذر واهان کوستانتیان، معاون وزیر امور خارجه ارمنستان، با ادن بار تال، مدیرکل وزارت امور خارجه رژیم اسرائیل، در تل‌آویو دیدار کرد. به نوشته تسنیم، در این دیدار طرفین بر آمادگی خود برای فعال‌کردن روابط دوجانبه، به‌ویژه در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی تأکید کرده و روندهای جاری در قفقاز جنوبی و خاورمیانه را بررسی کردند. همچنین دوازدهمین رایزنی سیاسی میان وزارتخانه‌های امور خارجه دو طرف در طول این سفر برگزار شد و حوزه‌های فناوری پیشرفته، پزشکی، کشاورزی و گردشگری به‌عنوان زمینه‌های کلیدی همکاری شناسایی شدند. فرصت‌های همکاری دوجانبه و چندجانبه نیز به تفصیل مورد بحث قرار گرفت و مذاکرات برای تقویت روابط ادامه یافت.

سفر کوستانتیان به اسرائیل از آن جهت اهمیت فراوان دارد که او در مقام معاون وزیر امور خارجه ارمنستان، مسئول مستقیم پروژه «مسیر ترامپ برای صلح و رفاه بین‌المللی» است. بنابراین، حضورش در سرزمین‌های اشغالی اهمیتی فراتر از یک سفر و دیدار دیپلماتیک ساده دارد. از این منظر، یقیناً حضور کوستانیان در اسرائیل نشان‌دهنده تلاش ایروان برای جلب حمایت سیاسی و فنی شرکای غربی به‌ویژه آمریکا و متحدان آنها در راستای پیشبرد این پروژه است. کمابینکه در همین راستا نیکول پاشینیان اعلام کرده است پس از توافقات ۱۷ مرداد در واشگتن و معرفی رسمی پروژه «مسیر ترامپ»، علاقه سرمایه‌گذاران به ارمنستان به شکل درخور توجهی افزایش یافته است.

در نتیجه، بدون شک محور اصلی مذاکرات کوستانیان با مقامات اسرائیلی، طبق گزارش‌ها، مربوط به «مسیر ترامپ» یا همان کردورر زنگرور بوده است. این موضوع حساسیت بالایی دارد؛ زیرا عبور مسیر ارتباطی جمهوری آذربایجان و نخجوان از خاک ارمنستان می‌تواند تعادل منطقه‌ای و امنیت مرزهای شمالی را برای کشورمان تحت تأثیر قرار دهد. از سوی دیگر، حضور کوستانیان با سابقه تحصیل در آمریکا و ایران و تسلط به زبان فارسی، نشان‌دهنده آگاهی ارمنستان از اهمیت و حساسیت دیدگاه‌های تهران است؛ باین‌حال، اقدام به رایزنی مستقیم با اسرائیل، بدون توجه کافی به ملاحظات تهران، نشانه‌ای از اولویت‌بندی سیاست خارجی ایروان به نفع هم‌گرایی با غرب و آمریکاست که کاملاً در مغایرت با گفته‌های نایب‌رئیس مجلس ارمنستان و سفیر این کشور در تهران ذیل دیدارش با ولایتی است.

سفر واهان کوستانیان درواقع تصویری روشن از روند سیاست خارجی ارمنستان ارائه می‌دهد؛ کشوری که برای تحقق اهداف اقتصادی و ژئوپلیتیکی خود، ملاحظات امنیتی ایران را در اولویت قرار نمی‌دهد و در عین حال به دنبال افزایش نفوذ و حمایت شرکای خارجی است. در نتیجه، این اقدام می‌تواند به تشدید تنش‌های منطقه‌ای، به‌ویژه میان تهران-ایروان و پیچیده‌ترشدن موازنه امنیتی در قفقاز منجر شود؛ ضمن آنکه نقش ایران در مقابله با پروژه‌هایی نظیر روابط ژئوپلیتیک، راهبردی و امنیتی را در نظر گیرد و اثرات پروژه‌هایی مانند مسیر ترامپ

اظهارنظرهای اخیر نیکول پاشینیان درباره پروژه «مسیر ترامپ» و همچنین سفر مقامات ارمنستان به اسرائیل، به‌ویژه

واهان کوستانتیان، حساسیت‌های امنیتی ایران را بار دیگر برجسته کرده است. این تحرکات باعث شد سفیر ارمنستان در تهران دیداری با علی‌اکبر ولایتی، مشاور مقام معظم رهبری در امور بین‌الملل، داشته باشد تا خطوط قرمز ایران درخصوص قفقاز جنوبی و عبور مسیرهای ارتباطی از خاک ارمنستان یادآوری شود. ضمن آنکه در پاسخ به این تحولات، جمهوری اسلامی ایران تلاش کرده است از طریق دیپلماسی فعال و موازنه‌بندی منطقه‌ای واکنش نشان دهد. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، در تاریخ ۱۶ آذر ۱۴۰۲ و یک هفته پس از حضور واهان کوستانتیان، معاون وزیر امور خارجه ارمنستان، در سرزمین‌های اشغالی، به باکو سفر کرد تا ضمن رایزنی با مقامات آذربایجانی، نوعی تعادل دیپلماتیک در منطقه برقرار شود و مواضع تهران در قبال پروژه‌های ارتباطی و مسیرهای کردورری، به‌ویژه در شمال ایران و قفقاز جنوبی، به‌طور مستقیم به اطلاع طرف‌های ذی‌ربط برسد. هم‌زمانی سفر عراقچی به باکو پس از بازدید کوستانتیان از اسرائیل، گمانه‌زنی‌ها درباره تغییرات تازه در معادلات ژئوپلیتیک قفقاز جنوبی و افزایش نقش بازیگران خارجی در منطقه را پررنگ کرده است.

این تحرکات نشان می‌دهد تهران درصدد است با استفاده از ابزار دیپلماسی متوازن و رایزنی‌های منطقه‌ای، ضمن حفظ امنیت مرزها، از گسترش نفوذ پروژه‌هایی که تهدید بالقوه برای ثبات پیرامونی محسوب می‌شوند، جلوگیری کند. در چنین شرایطی، حساسیت ایران نسبت به مسیر ترامپ و تلاش برای ایجاد کانال‌های ارتباطی بین باکو و نخجوان از خاک ارمنستان، به‌عنوان محور اصلی موازنه دیپلماتیک در منطقه، اهمیت بیشتری یافته است.

روابط اسرائیل-ارمنستان، درجه دوم یا تهدیدی پنهان؟

تحلیل روابط ارمنستان و اسرائیل و تبعات آن برای ایران نیازمند نگاهی فراتر از تحلیل‌های سطحی رسانه‌ای است. در فضای رسانه‌ای داخلی و خارجی، گاه چنین القا می‌شود که «روابط اسرائیل با جمهوری آذربایجان در اولویت مطلق است». از دیدگاه ژئوپلیتیک و اقتصادی، این ادعا تا حدی درست به نظر می‌رسد؛ همکاری راهبردی تل‌آویو و باکو در حوزه نظامی، انرژی و فناوری‌های حساس، عملاً یک پیوند پایدار و محکم ایجاد کرده است. باین‌حال، تقلیل روابط اسرائیل و ارمنستان به یک مسیر فرعی، تصویر واقعیت را ناقص نشان می‌دهد و مخاطرات آن برای امنیت منطقه‌ای و ایران نادیده گرفته می‌شود.

سفر واهان کوستانتیان به اسرائیل و گفت‌وگوهای او درباره «مسیر ترامپ» نشان می‌دهد که ایروان در تلاش برای جلب حمایت غرب و به‌ویژه آمریکا و متحدانش، ظرفیت‌های دیپلماتیک خود را فعال کرده است. این رویکرد اگرچه برای اسرائیل در مقایسه با باکو اهمیت درجه دوم دارد، اما به‌طور مستقیم بر امنیت مرزهای شمالی ایران انگیزاننده است. مسیر ترامپ که هدف آن اتصال جمهوری آذربایجان به نخجوان از طریق خاک ارمنستان است، نه‌تنها پروژه اقتصادی یا زیرساختی به حساب می‌آید، بلکه دارای پیامدهای ژئوپلیتیکی و نظامی بالقوه است. هرگونه حضور یا نفوذ خارجی، به‌ویژه اسرائیل و آمریکا، در این کردورر می‌تواند شرایط امنیتی پیرامونی ایران را پیچیده‌تر کرده و تهران را مجبور به اتخاذ اقدامات دیپلماتیک و حفاظتی کند.

از این منظر، تحلیل روابط تل‌آویو-ایروان باید فراتر از اولویت‌بندی مطلق باکو/ایروان باشد و سطحی از تهدیدهای امنیتی بالقوه را که برای ایران ایجاد می‌کند، مورد توجه قرار دهد. هرگونه ارزیابی ناقص می‌تواند سبب کم‌اهمیت جلوه‌دادن تهدیدهای واقعی و کاهش آمادگی دیپلماتیک و راهبردی تهران شود. بنابراین، نگاه تحلیلی جامع باید ترکیبی از روابط ژئوپلیتیک، راهبردی و امنیتی را در نظر گیرد و اثرات پروژه‌هایی مانند مسیر ترامپ را در معادلات قفقاز جنوبی برجسته کند.

تحلیل روابط تل‌آویو-ایروان باید فراتر از اولویت‌بندی مطلق باکو/ایروان باشد و سطحی از تهدیدهای امنیتی بالقوه را که برای ایران ایجاد می‌کند، مورد توجه قرار دهد. هرگونه ارزیابی ناقص می‌تواند سبب کم‌اهمیت جلوه‌دادن تهدیدهای واقعی و کاهش آمادگی دیپلماتیک و راهبردی تهران شود

خبر

عراقچی: سه‌کشواروپایی دیگر هیچ ظرفیتی برای مذاکره ندارند

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان، در کنفرانس خبری با همتای روس خود در مسکو تأکید کرد: امروز مذاکراتی بسیار نزدیک، دقیق و جزئی در تمامی حوزه‌ها، شامل مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی برگزار شد. روابط دوجانبه جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه در سال‌های اخیر، به‌ویژه در سال جاری، از گسترش چشمگیری برخوردار بوده است. عراقچی گفت: روابط اقتصادی ایران و روسیه به‌طور درخور توجهی گسترش یافته است. همکاری‌ها در حوزه انرژی، حمل‌ونقل و ترانزیت، به‌ویژه در پروژه راهبردی کریدور شمال-جنوب و قطعه‌رشت-آستارا، در حال پیشرفت است. همچنین تجارت دوجانبه روندی افزایشی دارد و زمینه‌های جدیدی برای توسعه آن در حال پیگیری است. کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور نیز با ۱۷ کارگروه تخصصی در ماه فوریه برگزار خواهد شد. وزیر امور خارجه ایران همچنین تأکید کرد که تهران به‌عنوان عضوی متعهد به معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT)، به تمامی تعهدات خود پایبند است. اما براساس همین معاهده از حقوق قانونی خود صرف‌نظر نخواهد کرد. وزیر امور خارجه کشورمان در بخش دیگری از کنفرانس مطبوعاتی خود با سرگئی لاوروف تأکید کرد که ایران و روسیه در مقابله با تحریم‌ها و اقدامات یک‌جانبه، اشتراک نظر داشته و در چارچوب سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای همکاری نزدیکی دارند. ایران و روسیه در زمینه مقابله با تحریم‌های غیرقانونی آمریکا، همکاری اقتصادی، تبادل تجربه و هماهنگی‌های عملیاتی دارند و از ابتکارهای بین‌المللی مخالف اقدامات فهرآمیز و تحریم‌های یک‌جانبه حمایت می‌کنند. وزیر خارجه کشورمان همچنین گفت که سه کشور اروپایی دیگر هیچ ظرفیتی برای مذاکره ندارند و تروئیکای اروپایی یا فعال‌سازی غیرقانونی مکانیسم ماشه، عملاً آخرین ابزار و ظرفیت مذاکراتی خود را از دست داده است؛ بنابراین ایران دلیلی برای گفت‌وگوی مجدد با این سه کشور نمی‌بیند. عراقچی گفت: ایران اگرچه به تعهدات خود در چارچوب «NPT» پایبند است، اما تأکید می‌کند که حملات اخیر به تأسیسات هسته‌ای، واقعیت‌های میدانی را تغییر داده و آژانس فاقد پروتکل‌های لازم برای بازرسی از مراکز مورد تهاجم است. او تأکید کرد: تا زمان تعیین چارچوب‌های جدید برای مقابله با تهدیدات ایمنی و امنیتی، امکان بازرسی وجود ندارد. سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه نیز در کنفرانس خبری مشترک با سیدعباس عراقچی، همتای ایرانی خود، با اشاره به توسعه روابط تهران و مسکو در سال‌های اخیر، تأکید کرد این مناسبات به‌طور قابل ملاحظه‌ای تقویت شده است. لاوروف خاطرنشان کرد معاهده مشارکت جامعه راهبردی میان روسیه و جمهوری اسلامی ایران که توسط رؤسای جمهور «ولادیمیر پوتین» و «مسعود پزشکیان» امضا و لازم‌الاجرا شده، از سوی رئیس‌جمهور ایران نیز مورد تأیید قرار گرفته است. او افزود: در دیدار اخیر رؤسای جمهور دو کشور در عشق‌آباد، وظایف و اهداف مشخص شد و دو طرف توافق کردند اجرای این معاهده به تقویت هماهنگی‌ها و همکاری‌های دوجانبه در عرصه‌های بین‌المللی و منطقه‌ای کمک کرده و توان دو کشور را برای تأمین و تحکیم امنیت در منطقه مشترک افزایش دهد. وی در بخش دیگری از سخنان خود به همکاری‌های تجاری، اقتصادی و سرمایه‌گذاری میان دو کشور پرداخت و اظهار کرد: روند این همکاری‌ها مثبت بوده و حجم مبادلات کالا در ۱۰ درصد ماه نخست سال جاری بیش از ۱۰ درصد رشد داشته، درحالی که در ۱۰ سال گذشته نیز رشد مبادلات بیش از ۱۵ درصد ثبت شده است. وزیر امور خارجه روسیه در اظهارات خود درباره بحران اوکراین تأکید کرد که کشورهای غربی در چارچوب این بحران تلاش می‌کنند از تمامی ابزارهای حقوق بین‌الملل به نفع خود سوءاستفاده کنند، درحالی‌که این اقدامات هیچ ارتباطی با اصول واقعی حقوق بین‌الملل ندارد. لاوروف همچنین گفت: ما اقدامات تحریمی غیرقانونی و یک‌جانبه غرب را محکوم می‌کنیم؛ چراکه این اقدامات موجب تخریب روابط بین‌المللی می‌شود. به گفته او، در بحران اوکراین نیز اروپایی‌ها تلاش می‌کنند سیاست‌های دولت ترامپ را تخریب کنند و اصول جاری حقوق بین‌الملل را نادیده بگیرند.